

Financiële effecten aanvullingsbesluit bodem

Om tot een inschatting te komen van de financiële effecten van het Aanvullingsbesluit Bodem verricht SIRA Consulting hier onderzoek naar. Kosteneffecten als gevolg van de stelselwijziging worden in andere onderzoeken meegenomen. Het onderzoek is bijna afgerond en zal spoedig gepubliceerd worden. Met een voorbehoud voor mogelijke wijzigingen kunnen uit het onderzoek de volgende conclusies getrokken worden.

Doelgroep

Er zijn verschillende partijen die te maken krijgen met het Aanvullingsbesluit Bodem. Het gaat hier om overheden in de rol als beleidsmaker, toetser, vergunningverlener en handhaver. Daarnaast krijgen initiatiefnemers te maken met het aanvullingsbesluit, dit kunnen bedrijven, particulieren en overheden zijn. Tot slot gaat het om de bodembranche zoals advies- en veldwerkbureau 's, saneringsbedrijven, grondbanken en grondverwerkers, toeleveringsbedrijven zoals leveranciers van veldwerkapparatuur en laboratoria.

Financiële effecten voor initiatiefnemers; overheden, bedrijven en private partijen

Regeldruk

Het Aanvullingsbesluit geeft de gemeenten ruimte om eigen invulling te geven aan het bodembeleid en daarmee ook aan de regeldruk en de financiële gevolgen daarvan. SIRA verwacht dat de regeldruk effecten kunnen variëren van circa 1 mln. tot mogelijk 29 mln. aan besparing van kosten. Deze genoemde bedragen betreffen het geheel aan kosten (of besparingen daarop) bij bedrijven en overheden. SIRA verwacht weinig regeldruk effecten bij burgers. De meest relevante onderwerpen waar effecten van de vermindering aan regeldruk kunnen optreden zijn:

- bodemonderzoek;
- de wijze van saneren;
- het kunnen aanwijzen van nieuwe categorieën bodemgevoelige locaties;
- de mogelijkheden van toepassen van grond en baggerspecie.

Bodemonderzoek: Een grote besparing kan ontstaan als gemeenten hun bodeminformatie goed op orde hebben. Het goed op orde hebben van de bodeminformatie kan tot gevolg hebben dat bodemonderzoek alleen nodig is bij verdachte locaties. Gemeenten behouden wel de mogelijkheid om een bodemonderzoek te verlangen, ook als een locatie niet bij voorbaat verdacht is. De besparing komt in de meest financieel gunstige variant neer op nog maar 50 % van de gevallen waarin een bodemonderzoek gevraagd wordt. In dat geval besparen bedrijven jaarlijks circa 27 mln. aan administratieve lasten. In het minst gunstige geval vragen de gemeenten nog altijd evenveel bodemonderzoeken en dan is er geen sprake van een lastenreductie.

Wijze van saneren: Een andere significante besparing op regeldruk ontstaat doordat een standaardaanpak voor saneren het uitgangspunt wordt. Hierdoor vervalt in meer gevallen de noodzaak tot het opstellen van een saneringsplan en het aanvragen van een beschikking. Volstaan kan worden met een melding. Afhankelijk van in hoeveel gevallen een standaardaanpak in de plaats kan komen voor

het opstellen van een specifiek saneringsplan, leidt deze wijziging van de regeldruk tot een besparing van 1,3 tot 2,3 mln. per jaar voor initiatiefnemers.

Bodemgevoelige locaties: Extra kosten kunnen ontstaan doordat de buitenruimte wordt vastgelegd als onderdeel van het gebouw en doordat gemeenten nieuwe categorieën bodemgevoelige locaties kunnen aanwijzen. SIRA verwacht dat met name dit laatste kan gaan gebeuren en noemt hierbij als locaties speeltuinen, moestuincomplexen en recreatiegebieden. Afhankelijk of gemeenten hiertoe over zouden gaan, kan er sprake zijn van jaarlijks 0,36 mln. aan extra lasten.

Toepassen: Het is mogelijk dat waterschappen extra kosten krijgen wanneer gemeenten extra eisen stellen aan het toepassen van bouwstoffen en grond en baggerspecie. SIRA verwacht echter dat het aantal gemeenten dat aanvullende eisen gaat stellen beperkt zal blijven. En dat de kosten zich beperken tot een individueel geval.

Financiële kosten

Naast de regeldruk effecten is ook sprake van extra financiële kosten. Voortaan kunnen gemeenten voor maatwerkvoorschriften bij saneren leges vragen. Dit geldt voor de niet-standaard aanpak van saneringen meestal op verzoek van de initiatiefnemer. Het gaat hier om een jaarlijks bedrag van 0,3 à 0,5 mln. per jaar aan legeskosten voor bedrijven.

Financiële effecten voor overheden als beleidsmaker en VTH -taken.

De financiële effecten voor de gemeenten zijn allereerst de eenmalige kosten doordat het bodembeleid opgesteld en verwerkt moet worden in het eerste omgevingsplan. Deze kosten kunnen uiteenlopen van circa 8 tot 22 mln. aan eenmalige kosten, deels afhankelijk van de mate waarin een gemeente kiest voor het ontwikkelen en implementeren van eigen beleid.

De effecten op de structurele kosten hangen deels af van het ambitieniveau van individuele gemeenten. SIRA schat in dat de totale bestuurlijke lasten voor gemeenten per saldo af kunnen nemen met een bedrag van maximaal 5 mln. per jaar. Sommige gemeenten verwachten echter meer geld en tijd nodig te hebben voor inzet van toezicht en handhaving. Voor provincies geldt dat zij taken overdragen aan de gemeenten. Hiermee is 0,34 mln. per jaar gemoeid aan minder bestuurlijke lasten voor de provincie.